

Polonijne Okienko na Świat (04/09/2026)

Świat

- W Augsburgu doszło do eksplozji nieznanego przedmiotu na dworcu kolejowym. "Przy ul. Bahnhofstrasse trwa obecnie zakrojona na szeroką skalę akcja policyjna" - przekazała bawarska policja. Kilka osób zostało rannych.
- Trwa szczyt największych gospodarek świata z grupy G20 w Asheville w USA. Bierze w nim udział prezes NBP Adam Glapiński na zaproszenie Polski przez USA.
- Liczba ofiar śmiertelnych powodzi błyskawicznej, która nawiedziła 26 sierpnia himalajski region przy granicy z Tybetem, wzrosła do 903. Odnotowano też gwałtowny wzrost liczby zaginionych - poszukiwanych jest obecnie ponad 4 tys. osób.
- W nepalskim dystrykcie Chitwan rozpoczęły się masowe pochówki niezidentyfikowanych ofiar powodzi, która kilka dni temu spustoszyła region Himalajów. Władze zdecydowały się na ten krok z powodu szybko postępującego rozkładu ciał i zagrożenia dla zdrowia publicznego.
- Stany Zjednoczone rozszerzają kampanię deportacji do państw trzecich. W ciągu 10 dni administracja Donalda Trumpa odesłała do państw afrykańskich ponad 100 osób podlegających deportacji.
- NASA wystrzeliła teleskop kosmiczny Nancy Grace Roman. Nowe obserwatorium ma badać m.in. ciemną energię, czarne dziury oraz egzoplanety czyli planety znajdujące się poza Układem Słonecznym.
- Na Wołyniu odbyły się uroczystości pogrzebowe szczątków 55 Polaków, ofiar rzezi wołyńskiej z Ostrówek i Woli Ostrowieckiej. Ekshumacje prowadzono na przełomie lipca i sierpnia, w zbiorowej mogile były szczątki wielu dzieci, z których najmłodsze w chwili śmierci miało kilka miesięcy.
- – Nie wierzę, że Rosja kiedykolwiek chciałaby zaatakować najpotężniejszy sojusz wojskowy świata, NATO – powiedział prezydent Finlandii Alexander Stubb w wywiadzie dla niemieckiego dziennika „Bild”, zastrzegając, że Sojusz powinien być przygotowany na każdy scenariusz.
- USA podpisały historyczne porozumienie i mają przejąć większość kontrolę (55%) nad wydobywaniem ogromnych złóż ropy w Wenezueli; Trump nazwał umowę z tymczasową prezydent Wenezueli „największym dealem w historii”.
- Już ponad 113 tys. Rosjan wyjechało z kraju w ciągu tygodnia przejściem granicznym Górny Lars do Gruzji – uciekają przed kolejną mobilizacją.

- Przy stacji transformatorowej niedaleko dużej elektrowni węglowej w Niemczech znaleziono ładunki wybuchowe; celem mogło być wywołanie rozległej awarii i blackoutu.
- Putin miał w ostatniej chwili odwołać spotkanie z przybyłym do Moskwy szefem CIA Ratcliffe'em, gdy dowiedział się, że ten przyjechał przekonać go do szybkiego zakończenia wojny z Ukrainą; do ich rozmowy wg Kremla nie doszło.
- Korea Płd. udostępni wszystkim mieszkańcom bezpłatny dostęp do państwowych narzędzi AI bez limitu. Państwowe systemy pomogą obywatelom m.in. w umawianiu wizyt lekarskich, rozliczaniu podatków czy szukaniu mieszkań komunalnych. Koszt to 7,2 mld \$. 25% Koreańczyków płaci już za usługi AI, gdy w USA robi to 2% mieszkańców.
- Niemcy oficjalnie oskarżyły Rosję o próbę zamachu terrorystycznego na lotnisku w Lipsku przy użyciu drona z ładunkiem wybuchowym; władze mówią o rosyjskim ataku hybrydowym i eskalacji na terenie Unii. Ustalono sprawców.
- Federalny sąd apelacyjny w USA orzekł, że posiadanie w domu pornografii dziecięcej wygenerowanej przez AI jest legalne, bo pozwala na to konstytucyjna wolność słowa, o ile porno nie pokazuje prawdziwych dzieci.
- Putin oskarżył Niemcy o sfabrykowanie dowodów na rosyjski udział w próbie zamachu w Lipsku. Rosja mówi o bezprecedensowej eskalacji i zapowiada poniesienie przez Niemcy konsekwencji.
- Ukraina ogłosiła początek zmasowanych nalotów dronami nad Rosją, by jej niebo stało się niebezpieczne dla lotów cywilnych; to przestroga Zełenskiego do linii lotniczych.
- Duński kontrwywiad wykrył konkretne plany rosyjskich służb z przygotowaniami do zamachów i sabotażu przeciw duńskim firmom zbrojeniowym.

Polska

- W nocy wybuchł pożar w zakładzie Grupy WB produkującym drony w Skarżysku-Kamiennym; ogień szybko ugaszono, nikt nie został ranny. ABW sprawdza ew. działanie obcych służb. Systemy bezpieczeństwa zadziałały prawidłowo i zakład ma wznowić działalność po zakończeniu formalności.
- Rząd zapowiedział, że od 2027 r. abonament RTV ma zostać zastąpiony powszechnym podatkiem ok. 108 zł rocznie, automatycznie pobieranym przy rozliczeniu PIT i co roku podnoszonym.
- Rząd chce odciąć Trybunał Konstytucyjny od pieniędzy na działanie w 2027 r. - nie przyjął jego planu dochodów i nie uwzględnił TK w projekcie kolejnego budżetu, a min. sprawiedliwości Żurek ogłosił, że „Trybunał nie dostanie z budżetu ani złotówki”.
- Polska jest obecnie jednym z największych producentów wodoru na świecie, a jest potrzebny w polskim przemyśle chemicznym, nawozowym oraz spożywczym.
- Śledczy badają, czy pożar zakładów JFG Composites z branży lotniczej w Lublinie był celowym podpaleniem, czy skutkiem awarii. Pożar całkowicie zniszczył halę produkcyjną firmy wytwarzającą zaawansowane części dla lotnicze. Straty to ponad 20 mln zł. Za zniszczeniem fabryki mogą stać służby specjalne ze wschodu.
- NIK wykazała zaniedbania i nieprawidłowości urzędników na każdym szczeblu podczas katastrofalnej powodzi z 2024 r. Urzędy nie przygotowały odpowiednich procedur i zignorowały pierwsze ostrzeżenia o nadchodzącym zagrożeniu. Starostwo w Nysie nie miało aktualnego planu zarządzania kryzysowego, a w Kłodzku całkowicie zaniedbano magazyn przeciwpowodziowy, nie naprawiono uszkodzonej stacji pomiarowej i nie zgłoszono do RCB przerwania zapory w Stroniu Śląskim.

- Naukowcy z Politechniki Wrocławskiej wykryli, że bakterie jelitowe osób z Parkinsonem i Alzheimerem częściej produkują białka przypominające te związane z rozwojem tych chorób; to kolejne badania wskazujące na możliwy związek mikrobiomu w jelitach z chorobami mózgu.
- Zgłoszony przez posłów KO były minister Maciej Berek został wybrany przez Sejm na nowego sędziego Trybunału Konstytucyjnego. Poparcie wobec tej kandydatury wyraziło 226 posłów. W głosowaniu przepadła zgłoszona przez PiS kandydatura Artura Kotowskiego.
- Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa odmówił aresztu dla 31-l. matki, która skatowała swoje 5-miesięczne dziecko w Łodzi łamiąc mu kończyny. Prokuratura skieruje do sądu zażalenie.
- Gigant chemiczny LyondellBasell zaskarżył Orlen do trybunału arbitrażowego w Londynie, próbując zablokować przejęcie kluczowej polskiej fabryki Polimery Police za 7,2 mld zł.
- PKO BP jako pierwszy bank w Polsce od 3 września wprowadził nowe kredyty hipoteczne ze zmiennym oprocentowaniem opartym na nowym wskaźniku POLSTR, który docelowo zastąpi WIBOR.
- Prezydent Nawrocki zgodził się na bycie przesłuchanym przez prokuraturę jako świadek w śledztwie ws. niedopuszczenia do orzekania sędziów wybranych przez Sejm do Trybunału Konstytucyjnego. "Jestem obywatelem, jak każdy inny" - podsumował.
- Przedstawiciele Kancelarii Prezydenta wypowiadają się na temat sytuacji finansowej Trybunału Konstytucyjnego, określając obecne działania mianem szantażu finansowego.

Australia

- W połowie sierpnia 2026 roku w Australii doszło do fali ogólnokrajowych protestów uczniowskich i studenckich przeciwko prawicowej partii One Nation i jej liderce, Pauline Hanson. Podczas tych demonstracji część zradikalizowanych uczestników przekroczyła granicę debaty politycznej, kierując pod adresem senatorów wulgarne wyzwiska oraz groźby śmierci.
- Szkolne strajki (Walkouts): Tysiące uczniów szkół średnich i wyższych wyszło na ulice głównych miast Australii (m.in. w Brisbane, Sydney i Adelaide), protestując przeciwko poglądom Hanson m.in. na temat imigracji, praw osób transseksualnych czy aborcji.
- "March for Australia" (Marsz dla Australii) zorganizował ogólnokrajowe demonstracje w dniu 30 sierpnia 2026 roku. Uczestnicy protestów manifestowali przeciwko – jak twierdzili – cenzurze rządowej, ograniczeniom swobody wypowiedzi oraz ustawom uderzającym w komunikację polityczną. Ruch ten wyewoluował się z wcześniejszych demonstracji o charakterze antyimigracyjnym i tożsamościowym (zapoczątkowanych w 2025 roku), zmieniając lub rozszerzając swoją retorykę w stronę obrony wolności słowa i sprzeciwu wobec działań głównych partii politycznych.
- Reprezentacja Australii wygrała Drużynowy Puchar Świata w żużlu, który odbył się pod koniec sierpnia 2026 roku w Warszawie, wyprzedzając Danię i Polską kadrę.
- Wraz z rozprzestrzenianiem się ptasiej grypy H5N1, Australia jest świadkiem masowych zgonów ptaków i ssaków. Ptasia grypa rozprzestrzeniła się, powodując poważne szkody wśród ptaków i ssaków, w tym wielu gatunków endemicznych, niewystępujących nigdzie indziej na świecie.
- Z US Open 2026 pożegnał się wysoko notowany tenisista. Został nim Alex de Minaur. Oznaczony numerem szóstym Australijczyk w czwartkową noc pięciokrotnie dał się przełamać, sam odpowiedział tylko jednym breakiem i sensacyjnie przegrał 4:6, 5:7, 2:6 z klasyfikowanym na 70. miejscu w rankingu ATP Botikiem van de Zandschulpe.
- Nowe lotnisko Western Sydney International Airport otworzy się dla pasażerów 25 października. Port będzie działał całą dobę (24/7), co odróżnia go od głównego lotniska w Sydney.

Opracował:
Bogusław P.

Bogusław Piotrowski z wykształcenia i zamiłowania – architekt. Mieszka w Australii. W Polsce należał do „Solidarności” - zajmował się pomocą materialną wspomagając strajkujących górników i ich rodziny w Zagłębiu Miedziowym – był naocznym świadkiem tragicznych zdarzeń lubińskich w 1982 roku.